

Vastaanottaja:

UPM Metsä

12.6.2018

Tiedoksi:

Vaasan kaupunki

Esittäjä:

Vaasan ympäristöseura – Vasa miljöförening r.y.

VETOOMUS VAASAN LAMMASSAAREN METSIEN HANKINTASOPIMUKSEN PURKAMISEKSI

Vetoamme UPM Metsään, että se purkaisi Vaasan kaupungin kanssa tehdyn hankintasopimuksen Gerbyn saariston Lammassaaren (Fårörarna) kahden metsäpalstan (905-402-6-432) ja (905-402-4-195) hakkuusta. Hakkuut kohdistuvat metsäsuunnitelman mukaan yli 120-vuotaisiin metsiin, jotka edustavat erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä (*Rannikon lehtomaiset ja tuoreen kankaan kuusikot*). Metsät olisivat myös haluttuja kohteita METSO-ohjelmaan, koska ne täyttävät maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteen I-luokan kriteerejä.

Lammassaari sijaitsee Vaasan sisäsaaristossa ja saarella on noin viisikymmentä yksityistä kesämökkiä. Palstat, joita hankintasopimus koskee, sijaitsevat saaren keskellä mökkiläisille tärkeissä virkistymetsissä. Niissä on esimerkiksi erittäin tiheä polkuverkosto. Mökkiläisiä ei ole kuultu hakkuista kattavasti eikä heitä ole tiedotettu niistä. Valtaosa saaren mökkiläisistä (82 henkilöä) on hiljattain allekirjoittanut Vaasan kaupungille suunnatun adressin, jossa vaaditaan hakkuista luopumista.

Perustelut

Suomen luontotyyppien uhanalaisuus, Itämeri ja rannikko

Sekä rannikon lehtomaiset että tuoreen kankaan kuusikot on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN) luontotyyppiä Suomen ympäristökeskuksen vuonna 2008 laatimassa Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa (Raunio ym. 2008). Vaasan kaupungin palstat Lammassaarella edustavat näiden luontotyyppien vanhapuustoisia vaiheita (metsäsuunnitelman mukaan molempien palstojen valtapuusto on yli 120-vuotiasta). Toinen palsta rajautuu pitkältä matkalta fladaan, joka on vaarantunut luontotyyppi (VU). Metsähakkuut ovat luontotyyppien uhanalaisarvioinnin mukaan fladojen uhkatekijä, joka voi aiheuttaa muutoksia ravinne- ja vesitaloudessa ja aiheuttaa siten happamoitumista ja kalakuolemia. Toisen palstan keskellä sijaitsee pieni luonnontilainen lampi, joka on luokiteltavissa satunnaisesti murtovesivaikutteiseksi lammeksi (VU) tai ehkä jopa kluuviksi (EN). Metsähakkuiden aiheuttama rehevöityminen mainitaan kluuvien uhkatekijänä.

METSO-ohjelma, maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteet

METSO-ohjelman maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteeksi lasketaan maankohoamisrannikon metsien ja/tai soiden kehityssarjat tai niiden osat. Vaasan kaupungin palstoilla Lammassaarella on edustettuna useita kehityssarjan osia: vesistöjen ympäristössä esiintyy rantaluhtia, puustoisia soita ja soistuvia kangasmetsiä. Kangasmaalla on puustoltaan luonnontilaisen kaltaisia havumetsiä. Kokonaisuutena palstat täyttävät METSO I-luokan kriteerit.

Merenkurkun maailmanperintöalueen läheisyys, maisemavaikutukset

Lamassaaren keskipiste sijaitsee vain noin kaksi kilometriä Merenkurkun maailmanperintökohteen ja Natura 2000-alueen rajalta. Lamassaaren ohi kulkee useita kulkuväyliä, joita pitkin ajavat muun muassa erilaiset risteilyalukset. Hakkuilla olisi näin keskeisellä paikalla pitkäkestoinen kielteinen vaikutus saaristomaisemaan ja Vaasan imagoon luontomatkailukohteena.

Hakkuiden sosiaalinen kestävyys ja mahdollinen kaavan vastaisuus

Lamassaareissa on noin viisikymmentä yksityistä kesämökkiä. Palstat, joita hankintasopimus koskee, sijaitsevat saaren keskellä mökkiläisille tärkeissä virkistysmetsissä. Hakkuusuunnitelmat ovat aiheuttaneet poikkeuksellisen suuren vastarinnan mökkiläisten keskuudessa. Mökkiläiset haluavat säilyttää ikivanhoja polkujaan, marja- ja sienipaikkojaan sekä metsän tarjoamaa suojaa. Jopa 82 mökkiläistä on allekirjoittanut Vaasan kaupungille suunnatun addressin, jossa vaaditaan hakkuista luopumista.

Tärkeän virkistysmetsän uudistushakkuuta sen käyttäjien ilmaiseman tahdon vastaisesti ei voida pitää sosiaalisesti kestäväenä toimintana.

Valtaosaa mökkiläisistä ei ole lainkaan kuultu hakkuista, ja osa on antanut suostumuksensa hakkuisiin vajavaisilla tiedoilla. Vuorovaikutus Vaasan voimassa olevan metsäsuunnitelman laatimisen yhteydessä on ollut rajattua: metsäsuunnitelma on ollut nähtävillä vain fyysisenä paperikopiona muutaman viikon ajan. Valtaosa mökkiläisistä ei ole ollut tietoisia sen sisällöstä.

Hakkuusuunnitelmien tultua julki kaupunki on myös rajoittanut mökkiläisten ja Vaasan ympäristöseuran mahdollisuuksia vaikuttaa tuleviin hakkuisiin. Kaupunki ei ole esimerkiksi pyynnöstä huolimatta suostunut toimittamaan tarkempaa kuviokohtaista tietoa hakkuiden toteuttamistavasta.

Hakkuut ovat herättäneet epäilyjä myös kaavan vastaisuudesta. Osa saaren metsistä on kaavoitettu MU1-alueeksi, jossa vaaditaan maisematyölupaa yli kahden hehtaarin avohakkuille. Kaupungin palsta tällä alueella on laajuudeltaan 3,9 hehtaaria, eli sen avohakkuu vaatisi maisematyölupaa. Näille hakkuille ei kuitenkaan ole haettu lupaa, vaikka metsänkäyttöilmoituksessa kyseiselle palstalle on merkitty avohakkuu.

Lopuksi

Vetoamme vielä kerran UPM Metsään, että Lamassaaren hankintasopimus puretaan. Sopimuksesta luopuminen osoittaisi, että yhtiö ymmärtää kohteen luonnonsuojelulliset ja sosiaaliset arvot ja arvostaa paikallisten ihmisten mielipiteitä. Pyydämme kirjallisen vastauksen vetoomukseen osoitteeseen birthe.weijola@gmail.com.

Vaasassa 12.6.2018

Matti Tuomaala
Puheenjohtaja
Vaasan ympäristöseura

Lasse Villanen
Sihteeri
Vaasan ympäristöseura

Lisätietoja: Birthe Weijola, varapuheenjohtaja, Vaasan ympäristöseura, p. 050 323 9037, birthe.weijola@gmail.com.

LIITTEET:

1. Lehtijuttu Pohjalaisessa 12.6.2018: Kahdeksankymmentä mökkiläistä vetoaa kaupunkiin: Lammassaaren hakkuista luovuttava:
<https://www.pohjalainen.fi/uutiset/maakunta/kahdeksankymment%C3%A4-m%C3%B6kkil%C3%A4ist%C3%A4-vetoaa-kaupunkiin-lammassaaren-hakkuista-luovuttava-1.2649173>
2. Aloite hakkuiden jäädyttämiseksi (Gerbyn Lammassaari) 15.5.2018
https://www.sll.fi/pohjanmaa/vaasa/kannanotot/Liite2_AloitehakkuidenjdyttmiseksiGerbynLammassaari.pdf

JAKELU:

UPM Metsä:

Metsäasiakasvastaava Roger Jansson

Metsäasiakasvastaava Philip Wissander

Metsäasiakaspäällikkö Kimmo Kivistö

Ympäristöasiantuntija Tuomas Kara

Ympäristö- ja vastuullisuusjohtaja Sami Lundgren

Vaasan kaupunki:

Viheraluepäällikkö Timo Jousmäki

Ympäristötoimen johtaja Christer Hangelin

Kuntatekniikan johtaja Markku Litmanen

Kaavoitusjohtaja Päivi Korkealaakso

Teknisen toimen johtaja Markku Järvelä

Teknisen lautakunnan puheenjohtaja Erkki Teppo